

SOCIOLOGY

Name & Signature of the Invigilator

PAPER-III OMR Answer Sheet No. :

--	--	--	--	--

AUG-17/09

Roll No. :

--	--	--	--	--

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words :

Time : 2½ Hours]

No. of Printed Pages : 40

[Maximum Marks : 150

Instructions for the Candidates

- Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of Seventy Five (75) multiple choice type of questions. All questions are compulsory.
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
 - After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.

Example : (A) (B) (C) (D) where (B) is the correct response.
- Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper – III only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done in the end of this booklet.
- If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.
- Use of any calculator or log table etc., is prohibited.
- There shall be no negative marking.
- In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

- આ પાનાની ટોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
- આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા પંચોતેર (૭૫) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમ્યાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
 - પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પૃષ્ઠની ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
 - કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/પૃષ્ઠો ઓછા હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછી થી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
 - આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
- પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કરવાનું રહેશે.

ઉદાહરણ : (A) (B) (C) (D) કે જ્યાં (B) સાચો જવાબ છે.
- આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો ના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર-III લખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં.
- અંદર આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો.
- કાચું કામ (Rough Work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અંતિમ પૃષ્ઠ પર કરવું.
- જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિન્હ કે જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અભદ્ર ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમ કે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સફેદ શાહીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અયોગ્ય જાહેર થઈ શકો છો.
- પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ઓરીજનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષાખંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
- માત્ર કાળી/ભૂરી બોલ પોઈન્ટ પેન વાપરવી.
- કેલ્ક્યુલેટર અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
- ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક ગુણાંકન પ્રથા નથી.
- પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

SEAL

SOCIOLOGY

PAPER - III

સમાજશાસ્ત્ર

પેપર-III

Note : This paper contains **Seventy Five (75)** multiple-choice/Assertion and Reasoning/matching questions carrying **TWO (2)** marks. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં પંચોતેર (૭૫) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના બે (૨) ગુણ છે..

1. Match Column I with Column II and select the *correct* answer from the given codes :

Column I	Column II
(a) Social Construction of Reality	(1) Harold Garfinkel
(b) Phenomenology of Social World	(2) Erving Goffman
(c) Presentation of Self in Everyday Life	(3) Berger and Luckmann
(d) Studies in Ethno-methodology	(4) Alfred Schutz

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)	
(A)	(1)	(2)	(3)	(4)
(B)	(2)	(3)	(4)	(1)
(C)	(3)	(4)	(2)	(1)
(D)	(4)	(2)	(1)	(3)

1. કોલમ I ને કોલમ II સાથે જોડો અને આપેલા કોડમાંથી સાચો ઉત્તર પસંદ કરો :

કોલમ I	કોલમ II
(a) વાસ્તવિકતાનું સામાજિક ઘડતર	(1) હેરાલ્ડ ગારફિન્કલ
(b) સામાજિક જગતનું ઘટનાશાસ્ત્ર	(2) ઈરવિન્ગ ગોફમેન
(c) રોજ-બરોજના જીવનમાં 'સ્વ' નું પ્રદર્શન	(3) બરગર લ્યુકમેન
(d) એથનોમેથડોલોજી	(4) અલ્ફ્રેડ શુટ્ઝર

કોડ :

(a)	(b)	(c)	(d)	
(A)	(1)	(2)	(3)	(4)
(B)	(2)	(3)	(4)	(1)
(C)	(3)	(4)	(2)	(1)
(D)	(4)	(2)	(1)	(3)

2. What is the term used for “sum total of physical surroundings and everyday experience” that make an individual’s world ?

- (A) Embedded world
- (B) Lived experiences
- (C) Primary group
- (D) Life world

3. A social movement which attempts to improve prevailing conditions is known as a movement.

- (A) Protest
- (B) Reform
- (C) Radical
- (D) Liberal

2. વ્યક્તિનું મનોવિશ્વ તેના આજુબાજુના ભૌતિક વાતાવરણ અને રોજબરોજના અનુભવોનો સાર હોય છે. આ માટે કયો શબ્દ વપરાય છે?

- (A) સમાયેલું વિશ્વ
- (B) જાત અનુભવો
- (C) પ્રાથમિક જૂથ
- (D) જીવન વિશ્વ

3. એક સામાજિક આંદોલન જે પ્રવર્તમાન પરિસ્થિતિમાં સુધારો લાવવાનો પ્રયાસ કરે છે તે આંદોલન તરીકે ઓળખાય છે.

- (A) પ્રતિકાર
- (B) સુધારણા
- (C) ક્રાંતિ
- (D) ઉદારવાદી

4. Who has argued that ethnomethods are reflexively accountable ?

- (A) Peter Berger
- (B) H. Garfinkel
- (C) Althusser
- (D) M. Foucault

5. Which of the following does neo-functionalism share with Parsonian functionalism ?

- (A) Descriptive model of society
- (B) Action and order
- (C) Emphasis on personality, culture and social system
- (D) Integration

4. કોણે એવી દલીલ કરી કે 'એથનોમેથડ્સ' એ પ્રતિબિંદિત જવાબદારીવાળા હોય છે?

- (A) પિટર બર્ગર
- (B) એચ. ગારફિન્કલ
- (C) આલ્થુઝર
- (D) એમ. ફૂકો

5. નવ પ્રકારવાદ નીચેના કયા વિકલ્પમાંથી પારસન્સના પ્રકારવાદ સાથે મેળ ખાય છે?

- (A) સમાજનું વર્ણનાત્મક પ્રારૂપ
- (B) ક્રિયા અને વ્યવસ્થા
- (C) વ્યક્તિત્વ, સંસ્કૃતિ અને સમાજવ્યવસ્થા ઉપરનો વિશેષ ઝોક
- (D) સુગ્રથન

6. According to whom, "Ideology has no history".
- (A) R. Dahrendorf
(B) Karl Marx
(C) J. Alexander
(D) L. Althusser
7. For Althusser, various institutions like religion, education, family, trade union, communication and culture constitute :
- (A) State apparatus
(B) Ideological state apparatus
(C) State power
(D) Civic power
6. કોના મત મુજબ 'વિચારસરણી' ને ઇતિહાસ હોતો નથી?
- (A) આર. ડેહરન્ડોર્ફ
(B) કાર્લ માર્ક્સ
(C) જે. એલક્ઝાંડર
(D) એલ. આલ્થુઝર
7. આલ્થુઝરના મતે વિવિધ સંસ્થાઓ જેવી કે, ધર્મ, શિક્ષણ, કુટુંબ, મજૂર યુનિયન, સંચાર અને સંસ્કૃતિથી જે રચાય છે તે છે :
- (A) રાજ્ય સંશાધન
(B) વૈચારિક રાજ્ય સંશાધન
(C) રાજ્ય સત્તા
(D) નાગરિક સત્તા

8. Which of the following official languages are considered as languages spoken by tribes ? Select *correct* answer from the given code :

- (1) Bodo
- (2) Dogri
- (3) Santhali
- (4) Manipuri

Codes :

- (A) (1) and (2)
- (B) (1) and (3)
- (C) (2) and (3)
- (D) (2) and (4)

9. Which one of the languages is not listed in the English Schedule but is still the official language of the Union ?

- (A) Hindi
- (B) Santhali
- (C) Urdu
- (D) English

8. નીચે પૈકીની કઈ અધિકૃત ભાષાઓ આદિવાસી દ્વારા બોલાતી ભાષાઓ છે? આપેલા કોડમાંથી સાચો ઉત્તર પસંદ કરો :

- (1) બોડો
- (2) ડોગરી
- (3) સંથાલી
- (4) મણીપુરી

કોડ :

- (A) (1) અને (2)
- (B) (1) અને (3)
- (C) (2) અને (3)
- (D) (2) અને (4)

9. નીચેમાંની કઈ ભાષા આઠમી સૂચીમાં સમાવિષ્ટ નથી છતાં તે સંઘની અધિકૃત ભાષા છે :

- (A) હિન્દી
- (B) સંથાલી
- (C) ઉર્દૂ
- (D) અંગ્રેજી

10. Which one of the following has been considered by Dr. Ambedkar as responsible for the origin of untouchability ?

- (A) Lineage
- (B) Caste system
- (C) Varna system
- (D) Religious beliefs

11. After 1980, which approach is seen in the writings of Ranjit Guha ?

- (A) Indological
- (B) Structural-functional
- (C) Marxist approach
- (D) Subaltern studies

10. અસ્પૃશ્યતાના ઉદભવ માટે નીચેનામાંથી આંબેડકર કોને જવાબદાર ગણે છે?

- (A) વંશ
- (B) જાતિ વ્યવસ્થા
- (C) વર્ણ વ્યવસ્થા
- (D) ધાર્મિક માન્યતાઓ

11. ૧૯૮૦ પછીથી રણજીત ગુહાના લખાણમાં કયા અભિગમનો ઉપયોગ જોઈ શકાય છે?

- (A) ભારતીય વિદ્યાશાખાકીય અભિગમ
- (B) માળખાકીય-કાર્યાત્મકવાદી અભિગમ
- (C) માર્કસવાદી અભિગમ
- (D) વંચિતોના અભ્યાસો (સબલ્ટર્ન સ્ટડિઝ)

12. Who has indicated diversities of Indian culture and contributed a book entitled "Diversities" ?

- (A) R.K. Mukerji
- (B) D.P. Mukerji
- (C) G.S. Ghurye
- (D) S.C. Dube

13. Who has edited the book "People of India" ?

- (A) G.S. Ghurye
- (B) S.C. Dube
- (C) Yogendra Singh
- (D) K.S. Singh

12. ભારતીય સંસ્કૃતિના વૈવિધ્ય દર્શાવીને કોણે 'ડાયવર્સિટીઝ' શિર્ષક સાથેના ગ્રંથનું પ્રદાન કર્યું છે?

- (A) આર.કે. મુખર્જી
- (B) ડી.પી. મુખર્જી
- (C) જી.એસ. ઘૂર્યે
- (D) એસ.સી. દુબે

13. "પિપલ્સ ઓફ ઈન્ડિયા" ગ્રંથનું સંપાદન કોણે કર્યું?

- (A) જી.એસ. ઘૂર્યે
- (B) એસ.સી. દુબે
- (C) યોગેન્દ્ર સિંગ
- (D) કે.એસ. સિંગ

14. In which one of the following spheres according to the study of I.P. Desai, the practice of untouchability continues to be practiced inspite of legal removal of discrimination ?

- (A) Professional discrimination
- (B) Caste base admission in educational institutions
- (C) Private sphere
- (D) Religious practices

15. Dumont's analysis of caste-system is based on :

- (A) Field-work in rural India
- (B) Travellers' accounts and census reports
- (C) Government reports and records
- (D) Classical Indian literature

14. કાયદાકીય રીતે ભેદભાવ દૂર કરાયો હોવા છતાં આઈ.પી. દેસાઈના અભ્યાસને આધારે નીચેમાંથી કયા ક્ષેત્રે અસ્પૃશ્યતાનો વ્યવહાર પળાતો જોવા મળે છે.

- (A) વ્યાવસાયિક ભેદભાવ
- (B) શિક્ષણ સંસ્થાઓમાં જ્ઞાતિ આધારિત પ્રવેશ
- (C) ખાનગી ક્ષેત્રે
- (D) ધાર્મિક વિધીવિધાન

15. ડ્યુમોંએ કરેલ જ્ઞાતિ પ્રથાનું વિશ્લેષણ જેના ઉપર આધારિત છે તે :

- (A) ગ્રામીણ ભારતમાં ક્ષેત્ર-કાર્ય
- (B) પ્રવાસીઓના વર્ણન અને વસતિ ગણતરીના અહેવાલો
- (C) સરકારી અહેવાલો અને દસ્તાવેજો
- (D) પ્રશિષ્ટ ભારતીય સાહિત્ય

16. "Even change in Indian society can be understood by studying its traditions." Who has argued this ?

- (A) R.K. Mukherjee
- (B) D.P. Mukherjee
- (C) M.N. Srinivas
- (D) S.C. Dube

17. Who said that the notion of fundamental opposition between the pure and the impure is the hallmark of the caste system ?

- (A) M.N. Srinivas
- (B) Louis Dumont
- (C) Surajit Sinha
- (D) B.R. Ambedkar

16. "ભારતીય સમાજમાં પરિવર્તનની સમજ પણ તેની પરંપરાઓના અધ્યયન દ્વારા થઈ શકે છે." આ દલીલ કોણે કરી છે :

- (A) આર.કે. મુખર્જી
- (B) ડી.પી. મુખર્જી
- (C) એમ.એન. શ્રીનિવાસ
- (D) એસ.સી. દુબે

17. કોણે કહ્યું કે, પવિત્રતા અને અપવિત્રતાના મૂળભૂત વિરોધ અંગેની ધારણા જ્ઞાતિપ્રથાના મૂળમાં છે?

- (A) એમ.એન શ્રીનિવાસ
- (B) લૂઈસ ડ્યુમોંટ
- (C) સુરજીત સિન્હા
- (D) બી.આર. આંબેડકર

18. Healthy population growth refers to annual growth at the rate of :

- (A) below 1.00 percent
- (B) above 1.5 percent but below 2.00 percent
- (C) above 2.00 percent but below 3.00 percent
- (D) above 3.00 percent

19. A way of life that meets the needs of present generation without threatening needs of future generation is referred to as :

- (A) Social development
- (B) Economic growth
- (C) Ecological balance
- (D) Sustainable development

18. સ્વસ્થ વસ્તી વૃદ્ધિ, વાર્ષિક વસ્તી વૃદ્ધિનો દર દર્શાવે છે :

- (A) ૧.૦૦ ટકાથી ઓછો
- (B) ૧.૫ ટકાથી વધુ પણ ૨.૦૦ ટકાથી નીચો
- (C) ૨.૦૦ ટકાથી વધુ પણ ૩.૦૦ ટકાથી નીચો
- (D) ૩.૦૦ ટકાથી વધુ

19. ભવિષ્યની પેઢીઓની જરૂરિયાતોની અવગણના કર્યા સિવાય વર્તમાન પેઢીની જરૂરિયાતો પૂરી પાડનારી જીવનશૈલી જે રીતે ઓળખાય છે તે :

- (A) સામાજિક વિકાસ
- (B) આર્થિક વૃદ્ધિ
- (C) પારિસ્થિતિક સમતોલન
- (D) ટકાઉ વિકાસ

20. The study of the interaction of living organizations and the natural environment is defined as :

- (A) Ecology
- (B) Environmental studies
- (C) Micro-biology
- (D) Bio-sciences

21. The idea of 'Culture of Poverty' was proposed by :

- (A) William F. Whyte
- (B) Ernest Burgess
- (C) Robert E. Park
- (D) Oscar Lewis

20. જૈવિક તત્વો અને કુદરતી પર્યાવરણ વચ્ચેની આંતરક્રિયાઓનું અભ્યાસ કરતું શાસ્ત્ર એટલે :

- (A) પરિસ્થિતિશાસ્ત્ર
- (B) પર્યાવરણીય અભ્યાસો
- (C) માઈક્રોબાયોલોજી
- (D) બાયોસાયન્સીસ

21. "કલ્ચર ઓફ પોવર્ટી" નો વિચાર રજૂ કરનાર કોણ છે?

- (A) વિલિયમ એફ. વ્હાઈટ
- (B) અર્નેસ્ટ બર્ગેસ
- (C) રોબર્ટ ઈ. પર્ક
- (D) ઓસ્કર લુવિસ

22. Who amongst the following has made pioneering contribution to the understanding of tradition ?

- (A) Ramakrishna Mukherjee
- (B) D.P. Mukherjee
- (C) Radhakamal Mukherjee
- (D) P.N. Mukherjee

23. The behaviour of an individual which attracts disapproval of others is sociologically defined as :

- (A) Anomie
- (B) Delinquency
- (C) Deviance
- (D) Dishonesty

22. નિમ્ન પૈકી કોણે પરંપરાના અભ્યાસમાં પાયાનું યોગદાન કર્યું?

- (A) રામકૃષ્ણ મુખર્જી
- (B) ડી.પી. મુકર્જી
- (C) રાધાકમલ મુકર્જી
- (D) પી.એન. મુકર્જી

23. જે વ્યવહાર અન્યોનું અસમર્થન પામે છે, તેની સમાજશાસ્ત્રીય વ્યાખ્યા છે :

- (A) ધોરણ વિહીનતા
- (B) ગુનેગારી
- (C) વિચલન
- (D) બેઈમાની

24. **Assertion (A)** : India has largest population next to China.

Reason (R) : Birth rate in India is highest in the world.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true but (R) is not a correct explanation of (A)

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

25. Who among the following viewed India as a 'soft state' ?

(A) Amartya Sen

(B) A.G. Frank

(C) D. Thomer

(D) Gunnar Myrdal

24. **ધારણા (A)** : વિશ્વમાં ચીન પછીથી ભારતમાં સૌથી વધુ વસતિ છે.

કારણ (R) : વિશ્વમાં સૌથી વધુ જન્મદર ભારતમાં છે.

કોડ :

(A) (A) અને (R) બંને સાચાં છે અને (R) એ (A) નો સાચો ખુલાસો છે

(B) (A) અને (R) બંને સાચાં છે પરંતુ (R) એ (A) નો સાચો ખુલાસો નથી

(C) (A) સાચું છે પરંતુ (R) ખોટું છે

(D) (A) ખોટું છે પરંતુ (R) સાચું છે

25. નીચેનામાંથી કોણે ભારતને "સોફ્ટ સ્ટેટ" તરીકે જોયું છે?

(A) અમાર્ત્ય સેન

(B) એ.જી. ફ્રાન્ક

(C) ડી થોર્નર

(D) ગુનાર મિલ્ડર

26. According to which sociologist
“Criminal behaviour is emergence
from differential associations”.

- (A) Lombroso
- (B) Sutherland
- (C) Cohen
- (D) Clifford Shaw

27. Which school of thought
provided the idea of “appropriate
technology” ?

- (A) Capitalistic
- (B) Gandhian
- (C) Socialist
- (D) Mixed economy

26. કયા સમાજશાસ્ત્રીના મતે “ગુનાહિત વર્તન”
વૈવિધ્યપૂર્ણ સાહચર્યથી ઉદભવે છે?

- (A) લોમ્બ્રોસો
- (B) સદરલેન્ડ
- (C) કોહેન
- (D) ક્લિફોર્ડ શા

27. વિચારધારાની કઈ શાખાએ “સાનુકૂલ
યાન્ત્રિકી” નો (Appropriate
technology) નો વિચાર પ્રસ્તુત કર્યો?

- (A) મૂડીવાદી
- (B) ગાંધીવાદી
- (C) સમાજવાદી
- (D) મિશ્ર અર્થવ્યવસ્થા

28. Social planning is a :
- (A) Conscious and a deliberate effect to bring about change
- (B) Unconscious and accidental effort to bring about change
- (C) Sporadic effort to bring about change in the economy alone
- (D) To bring about change in social aspect alone

29. Which one of the following relates with women's empowerment ?
- (A) Education and jobs in the Government
- (B) Political participation and education
- (C) Economic independence and participation in decision making process
- (D) Government job and social service

28. સામાજિક આયોજન એટલે :
- (A) પરિવર્તન લાવવા અર્થે જાગૃતિ સાથે હેતુપૂર્વક કરાયેલા પ્રયાસો
- (B) પરિવર્તન લાવવા અજાગૃત અને આકસ્મિક રીતે થયેલા પ્રયાસો
- (C) ફક્ત આર્થિક બાબતોમાં જ બદલાવ કરાયેલા તત્કાલ પ્રયાસો
- (D) ફક્ત સામાજિક બાબતોમાં જ બદલાવ લાવવા કરાયેલા પ્રયાસો

29. નિમ્નમાંથી કઈ બાબત મહિલાઓના સશક્તિકરણ સાથે જોડાયેલી છે?
- (A) શિક્ષણ અને સરકારમાં નોકરી
- (B) રાજનૈતિક સહભાગીતા અને શિક્ષણ
- (C) આર્થિક આત્મનિર્ભરતા અને નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં ભાગીદારી
- (D) સરકારી નોકરી અને સમાજ સેવા

30. The title of the report submitted by the Committee on Status of Women in the seventies was called :

- (A) Towards Equality
- (B) Towards Reservation
- (C) Justice Verma Report
- (D) Status of Women

31. Rise of new technologies in the sphere of information and communication leading to greater globalization is a feature of :

- (A) Agrarian society
- (B) Industrial society
- (C) Post-industrial society
- (D) Rural society

30. સીત્તેરમાં દશકમાં 'સ્ટેટસ ઓફ વૂમન'

સમિતિએ આપેલ અહેવાલ છે :

- (A) ટૂવર્ડ્સ ઈકવાલિટી
- (B) ટૂવર્ડ્સ રીઝર્વેશન
- (C) જસ્ટીશ વર્મા રિપોર્ટ
- (D) સ્ટેટસ ઓફ વિમેન

31. માહિતી અને સંદેશા વ્યવહારના ક્ષેત્રે નવી

યાંત્રિકીના ઉદભવને કારણે વૈશ્વિકરણની

હરણફાળ જેનું ભવિષ્ય છે તે :

- (A) કૃષિક સમાજ
- (B) ઔદ્યોગિક સમાજ
- (C) અનુ-ઔદ્યોગિક સમાજ
- (D) ગ્રામીણ સમાજ

32. Which sociologist linked white collar crimes to organized crime because they are often perpetuated through occupational roles ?

- (A) Robert Merton
- (B) Erving Goffman
- (C) Edwin Sutherland
- (D) C.H. Cooley

33. Foucault identifies three elements of disciplinary power. What are they ?

- (i) Examinations
- (ii) Gaze
- (iii) Laboratory
- (iv) Judgement

Codes :

- (A) (i), (ii) and (iii)
- (B) (ii), (iii) and (iv)
- (C) (i), (iii) and (iv)
- (D) (i), (ii) and (iv)

32. કયા સમાજશાસ્ત્રીએ શ્વેત પોષ ગુનાઓને સંગઠિત ગુનાઓ સાથે સાંકળ્યા કારણ કે મોટે ભાગે તે વ્યાવસાયિક ભૂમિકાઓ મારફતે થતા રહે છે?

- (A) રોબર્ટ મર્ટન
- (B) ઈરવિન ગોફમેન
- (C) એડવિન સદરલેન્ડ
- (D) સી.એચ. કુલી

33. ફૂકોએ જ્ઞાન આધારિત શક્તિના ત્રણ તત્ત્વો દર્શાવ્યા છે તે કયા છે?

- (i) પરિક્ષણ
- (ii) તાકીને જોવું
- (iii) પ્રયોગશાળા
- (iv) ચુકાદો

ચાવી :

- (A) (i), (ii) અને (iii)
- (B) (ii), (iii) અને (iv)
- (C) (i), (iii) અને (iv)
- (D) (i), (ii) અને (iv)

34. **Assertion (A)** : The power and prestige which landowning caste commands, puts them in dominating position vis-a-vis all castes, including those castes which have ritually higher status than their own.

Reason (R) : Land ownership is crucial factor in establishing dominance.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not a correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

34. **ધારણા (A)** : જમીનની માલિકી ધરાવતી જ્ઞાતિ તેની સત્તા અને પ્રતિષ્ઠાને લીધે બીજી તમામ જ્ઞાતિઓમાં, જેમાં કર્મકાંડીરીતે તેનાંથી ઉચ્ચ દરજ્જો ધરાવતી જ્ઞાતિઓ પણ આવી જાય છે, તે સૌમાં પ્રભાવી સ્થાન ધારણ કરી લે છે.

કારણ (R) : જમીન માલિકી પ્રભાવીપણું મેળવવામાં મહત્વનું પરિબલ છે.

કોડ :

- (A) (A) અને (R) બન્ને સાચાં છે અને (R) એ (A) નો સાચો ખુલાસો છે
- (B) (A) અને (R) બન્ને સાચાં છે પરંતુ (R) એ (A) નો સાચો ખુલાસો નથી
- (C) (A) સાચું છે પણ (R) ખોટું છે
- (D) (A) ખોટું છે પરંતુ (R) સાચું છે

35. The recent science and technology policy provides for inclusive growth which means :

- (A) safeguarding economic well-being for all
- (B) adequate provision of transport and communication in the remote areas as well
- (C) creating scientific temper among masses
- (D) Ensuring access, availability and affordability of the benefits of development to possible large population

36. Sociologically speaking which one of the following statements is true ?

Privatization of education

- (A) provides opportunities to all for desired education
- (B) promotes educational excellence
- (C) perpetuates social inequalities
- (D) ensures job opportunities to all

35. હાલની વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી નીતિમાં સમાવિષ્ટ-વૃદ્ધિ (Inclusive growth) ને પોષે છે, જેનો અર્થ છે :

- (A) સર્વ લોકોની આર્થિક-સુખાકારીનું સંરક્ષણ
- (B) દુર્ગમ વિસ્તારોમાં પણ અવર-જવર અને સંદેશાવાહનની પૂરતી વ્યવસ્થા
- (C) લોકોની માનસિકતામાં વૈજ્ઞાનિક મિઝાજનું સર્જન
- (D) સંભવ એવા વિશાળ જનસમુદાયને વિકાસના લાભો પહોંચે, મળી રહે અને પરવડે એવી વ્યવસ્થા સુનિશ્ચિત કરવી

36. સમાજશાસ્ત્રીય રીતે નિમ્ન પૈકીનું કયું વાક્ય સાચું છે?

શિક્ષણનું ખાનગીકરણ

- (A) સર્વને ઈચ્છિત શિક્ષણની તક આપે છે
- (B) શૈક્ષણિક તેજસ્વીતામાં વૃદ્ધિ કરે છે
- (C) સામાજિક વિષમતાઓને શાશ્વત કરે છે
- (D) સર્વને રોજગારીની તકો સુરક્ષિત કરે છે

37. In India recent movement towards privatization of education is a product of :

- (A) economic liberalization
- (B) lack of adequate infrastructure in public institutions
- (C) global competition
- (D) need of relevance and excellence

38. Which one of the following is a central dimension of globalization ?

- (A) Privatization of education
- (B) Decentralization of global power
- (C) Cultural homogenization
- (D) Creation of global markets

37. ભારતમાં શિક્ષણના ખાનગીકરણ અંગે હાલનો પ્રવાહ જેની ઉપજ છે તે છે :

- (A) આર્થિક ઉદ્ધારીકરણ
- (B) જાહેર સંસ્થાઓમાં પૂરતી માળખાકિય સુવિધાઓનો અભાવ
- (C) વૈશ્વિક હરિકાઈ
- (D) પ્રસ્તુતતા અને તેજસ્વીતાની જરૂરિયાત

38. નિમ્ન પૈકીનું કયું વિકલ્પ વૈશ્વિકીકરણનો કેન્દ્રસ્થ પરિમાણ છે?

- (A) શિક્ષણનું ખાનગીકરણ
- (B) વૈશ્વિકશક્તિનું વિકેન્દ્રિકરણ
- (C) સાંસ્કૃતિક સમરૂપતા
- (D) વૈશ્વિક બજારનું નિર્માણ

39. The spirit of indigenization of sociology is reflected truly in :

- (A) parochial thinking
- (B) a reaction to the implantation of western sociology
- (C) creation of knowledge by the local scholars
- (D) seeking advantages of the insider's views

40. Which one of the following attempts to manage city's assets in a secure manner ?

- (A) Urban renewal
- (B) GIFT city
- (C) Urban development authority
- (D) Smart city

39. સમાજશાસ્ત્રનું સ્થાનિકીકરણના ભાવ સાથા અર્થમાં જેમાં પ્રતિબિમ્બિત થાય છે તે છે :

- (A) સંકુચિત માનસ
- (B) પાશ્ચાત્ય સમાજશાસ્ત્રના પ્રત્યારોપણ સામેની એક પ્રતિક્રિયા
- (C) સ્થાનિક વિદ્વાનો દ્વારા જ્ઞાનનું સર્જન
- (D) અંદરની વ્યક્તિના વિચારોનું લાભ લેવું

40. નિમ્ન પૈકીમાંથી કોણ શહેરની મિલકતનો સુરક્ષિત રીતે પ્રબંધન કરે છે :

- (A) નગરીય નવિનીકરણ
- (B) ગીફ્ટ (GIFT) સીટી
- (C) નગર વિકાસ સત્તા મંડળ
- (D) સ્માર્ટ સિટી

41. Who among the following has said that 'Caste-system has disappeared but caste continues in modern India' ?

- (A) Iravati Karve
- (B) G.S. Ghurye
- (C) P.N. Prabhu
- (D) M.N. Srinivas

42. In the context of social change in India, who said that "Sanskritization involves 'positional change' in the caste-system without any structural change" ?

- (A) Yogendra Singh
- (B) M.N. Srinivas
- (C) L.P. Vidyarthi
- (D) I.P. Desai

41. નિમ્ન પૈકીના કોણે જણાવ્યું કે આધુનિક ભારતમાં જાતિપ્રથા અલોપ થઈ છે પરંતુ જાતિ ટકી રહી છે?

- (A) ઈરાવતી કર્વે
- (B) જી.એસ. ધુર્યે
- (C) પી.એન. પ્રભુ
- (D) એમ.એન. શ્રીનિવાસ

42. ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તનના સંદર્ભમાં કોણે કહ્યું કે સાંસ્કૃતિકરણને લીધે જાતિ વ્યવસ્થામાં કશા પણ માળખાકિય પરિવર્તન વિના ફક્ત પદસ્થાન (positional change) બદલાય છે?

- (A) યોગેન્દ્રસિંઘ
- (B) એમ.એન. શ્રીનિવાસ
- (C) એલ.પી. વિદ્યાર્થી
- (D) આઈ.પી. દેસાઈ

43. Social transformation towards a

desired form of society means :

(A) Social development

(B) Economic development

(C) Revolution

(D) Cultural development

44. Who said that tribes in India are

backward castes Hindus ?

(A) Herbert Risley

(B) J.H. Hutton

(C) G.S. Ghurye

(D) Iravati Karve

43. ઈચ્છિત સમાજ તરફનો સમાજનો બદલાવ

એટલે :

(A) સામાજિક વિકાસ

(B) આર્થિક વિકાસ

(C) ક્રાંતિ

(D) સાંસ્કૃતિક વિકાસ

44. કોણે કહ્યું કે ભારતના આદિવાસીઓ પછાત

જાતિઓના હિન્દુ છે?

(A) હર્બર્ટ રીઝલી

(B) જી.એચ. હટ્ટન

(C) જી.એસ. ઘૂર્યે

(D) ઈરાવતી કર્વે

45. A smart city is defined as an urban development vision for :

- (A) creating job opportunities
- (B) increasing industrial infrastructure
- (C) integrating information and communication technology
- (D) promoting cleanliness and health facilities

45. એક “સ્માર્ટ” નગરને નગરીય વિકાસની દિર્ઘદૃષ્ટિ તરીકે જે માટે વ્યાખ્યાતિત કરાયેલ છે તે :

- (A) રોજગારની તકોનું સર્જન કરવું
- (B) ઔદ્યોગિક માળખાકિય સગવડોમાં વધારો કરવો
- (C) માહિતી અને સંચાર ટેકનોલોજીને સુગ્રથિત કરવું
- (D) સ્વચ્છતાકીય અને સ્વાસ્થ્ય સંબંધી સગવડોને પ્રોત્સાહન આપવું

46. Who is said to have deconstructed language and social institutions ?

- (A) Alfred Schutz
- (B) J. Habermas
- (C) J. Derrida
- (D) M. Foucault

46. સામાજિક સંસ્થાઓ અને ભાષાનું વિધ્વંસ કરનાર કોને માનવામાં આવે છે?

- (A) અલ્ફ્રેડ શુલ્ઝ
- (B) જે. હેબરમાસ
- (C) જે. દરિદા
- (D) એમ. ફૂકો

47. Which one of the following schools consider city life as a state of mind ?

- (A) Chicago
- (B) British
- (C) Marxian
- (D) German

48. Indicate the name of the author of "Tribal Heritage of India".

- (A) G.S. Ghurye
- (B) T.B. Naik
- (C) S.C. Dube
- (D) D. Hardiman

49. How many villages has I.P. Desai covered in the study of untouchability in rural Gujarat ?

- (A) 49
- (B) 69
- (C) 80
- (D) 55

47. નિમ્ન પૈકીની કઈ વિદ્યાશાળા નગર જીવનને મનોદશા (સ્ટેટ ઓફ માઈન્ડ) ગણે છે?

- (A) શિકાગો
- (B) બ્રિટિશ
- (C) માર્ક્સવાદી
- (D) જર્મન

48. "ટ્રાઈબલ હેરિટેજ ઓફ ઈન્ડિયા" પુસ્તકના લેખકનું નામ દર્શાવો :

- (A) જી.એસ. ધૂર્યે
- (B) ટી.બી. નાયક
- (C) એસ.સી. દૂબે
- (D) ડી. હાર્ડિમેન

49. ગ્રામીણ ગુજરાતમાં અસ્પૃશ્યતાના અભ્યાસમાં આઈ.પી. દેસાઈએ કેટલા ગામો આવરી લીધા છે?

- (A) ૪૯
- (B) ૬૯
- (C) ૮૦
- (D) ૫૫

50. Indicate the programme which also intends to contain rural-urban migration ?

- (A) IRDP
- (B) TRYSEM
- (C) MNREGA
- (D) SFDA

51. The largest trade union of women workers in the informal sector is :

- (A) SEWA
- (B) All India Women's Association
- (C) AITUC
- (D) Majoor Mahajan

52. Increase in production of goods in a particular section of economy is :

- (A) Economic growth
- (B) Economic development
- (C) Social development
- (D) Growth in supply

50. નીચેનામાંથી કયા કાર્યક્રમનો એક ગ્રામીણ નગરીય સ્થળાંતર ઉપર નિયંત્રણ મૂકવાનો પણ છે?

- (A) આઈ.આર.ડી.પી.
- (B) ટ્રાઈસેમ
- (C) મનરેગા
- (D) એસ.એફ.ડી.એ.

51. મહિલા શ્રમિકોનું બિનસંગઠિત-ક્ષેત્રની મોટામાં મોટું મજૂર સંગઠન કયું છે?

- (A) સેવા
- (B) ઓલ ઈન્ડિયા વિમેન્સ એસોશિયેશન
- (C) આઈટુક
- (D) મજૂર મહાજન

52. અર્થવ્યવસ્થાના એક ચોક્કસ ક્ષેત્રમાં વસ્તુઓના ઉત્પાદનમાં થતી વૃદ્ધિને કહેવાય છે :

- (A) આર્થિક વૃદ્ધિ
- (B) આર્થિક વિકાસ
- (C) સામાજિક વિકાસ
- (D) પુરવઠામાં વૃદ્ધિ

53. According to Karl Marx, revolutionary transformation takes place with a change in :

- (A) Mode of production
- (B) Forces of production
- (C) Instruments of production
- (D) Laws relating to production

54. The impact of industrialization in India is most conspicuously reflected in :

- (A) Widow remarriage
- (B) Crime
- (C) The increasing rate of growth in urban population
- (D) Inter-caste marriage

53. કાર્લ માર્ક્સના મતે જે પરિવર્તનને લીધે ક્રાંતિકારી રૂપાંતર થાય છે તે :

- (A) ઉત્પાદનની ઢબ
- (B) ઉત્પાદનની બળો
- (C) ઉત્પાદનના સાધનો
- (D) ઉત્પાદનને લગતા કાયદાઓ

54. ભારતમાં ઉડીને આંબે પડ એકી ઔદ્યોગિકરણની અસર જે ક્ષેત્ર છે તે :

- (A) વિધવા પુનઃ લગ્ન
- (B) ગુનાઓ
- (C) નગરીય વસ્તીનો વધતો જતો દર
- (D) આંતર જાતિય લગ્ન

55. Who has studied street vendors in Mumbai, Ahmedabad and five other cities ?

(A) D. Narain

(B) A.R. Desai

(C) Kamala Ganesh

(D) Sharad Bhowmick

56. In India, formally globalization started with new economic policy in :

(A) 1990

(B) 1991

(C) 1992

(D) 1993

55. મુંબઈ, અમદાવાદ અને અન્ય પાંચ શહેરોમાં ફેરિયાઓનો અભ્યાસ કોણે કર્યો?

(A) ડી. નારાયણ

(B) એ.આર. દેસાઈ

(C) કમલા ગણેશ

(D) શરદ ભૌમિક

56. ભારતમાં ઔપચારિક રીતે વૈશ્વિકરણ નવી આર્થિક નીતિની સાથે જે વર્ષમાં શરૂ થયું છે :

(A) ૧૯૯૦

(B) ૧૯૯૧

(C) ૧૯૯૨

(D) ૧૯૯૩

57. World system approach argues :

- (A) that core industrial countries exploit peripheral countries for raw material and cheap labour
- (B) bourgeois exploits proletariat in every society
- (C) ruling elites dominate masses
- (D) development is uneven between societies

58. The process by which time and space has shrunk is called :

- (A) Globalization
- (B) Modernization
- (C) Socialist development
- (D) Universalization

57. વૈશ્વિક વ્યવસ્થાતંત્ર અભિગમનો દાવો છે કે :

- (A) કેન્દ્રસ્થ ઔદ્યોગિક દેશો કાચા માલ અને સસ્તી મજૂરી માટે છેવડાના દેશોનું શોષણ કરે છે
- (B) દરેક સમાજમાં મુડીવાદીઓ શ્રમિકોનું શોષણ કરે છે
- (C) સત્તાધારી ભદ્રલોકો જનસમૂહ ઉપર વર્ચસ્વ ધરાવે છે
- (D) સમાજો વચ્ચે વિકાસ અસમાન હોય છે

58. જે પ્રક્રિયાને લીધે સમય અને સ્થળ સંકોચાઈ ગયેલ છે તેને કહેવાય છે :

- (A) વૈશ્વિકરણ
- (B) આધુનિકરણ
- (C) સામાજિક વિકાસ
- (D) સાર્વત્રિકીકરણ

59. Who has said that "demography is concerned with the behaviour of all the aggregate and not with behaviour of individual" ?

- (A) Donald J. Bogue
- (B) Peter R. Cox
- (C) H. Strenford
- (D) W.G. Barclay

60. The main source of the study of internal migration in India is provided by the :

- (A) Census
- (B) Planning Commission Report
- (C) NSS
- (D) Research Projects

59. કોણે કહ્યું છે કે, ડેમોગ્રાફીની નિસ્ખત વ્યક્તિગત વર્તણુક નહીં પરંતુ ઘણાબધાની વર્તણ સાથે હોય છે?

- (A) ડોનાલ્ડ જે. બોગ
- (B) પિટર આર. કોક્ષ
- (C) એચ. સ્ટ્રેનફોર્ડ
- (D) ડબલ્યુ.જી. બર્કલે

60. ભારતમાં અન્તરદેશીય સ્થળાંતરના અભ્યાસનું મુખ્ય સ્ત્રોત જેમાંથી મળી રહે છે તે છે :

- (A) સેન્સસ
- (B) આયોજન પંચનો અહેવાલ
- (C) એન.એસ.એસ.
- (D) સંશોધન યોજના

61. Population studies emerged as a discipline in the middle of the seventeenth century in :

- (A) USA
- (B) France
- (C) England
- (D) Germany

62. Who wrote 'Caste and Economic Frontier' ?

- (A) Owen Lynch
- (B) Milton Singer
- (C) F.G. Bailey
- (D) Morris Opler

61. વસ્તી વિષયક અભ્યાસોનું સતરમી સદીના મધ્યમાં જ્ઞાનની એક શાખા તરીકે જે દેશમાં ઉદભવ્યું તે છે :

- (A) યુ.એસ.એ.
- (B) ફ્રાન્સ
- (C) ઈંગ્લેન્ડ
- (D) જર્મની

62. 'કાસ્ટ એન્ડ ઈકોનોમિક ફ્રન્ટીયર પુસ્તક કોણે લખ્યું?

- (A) ઓવન લિન્ચ
- (B) મિલ્ટન સીંગર
- (C) એફ.જી. બેલે
- (D) મોરિસ ઓપલર

63. Given below are two statements.
One is labelled as Assertion (A) and
other as Reason (R) :

Assertion (A) : Gender as the
basis of social
inequality is
structured into
female and male
spheres.

Reason (R) : All women are
not equally
unequal in their
families and
communities.

Codes :

- (A) (A) is true but (R) is false
- (B) Both (A) and (R) are false
- (C) Both (A) and (R) are true but
(R) is not the correct
explanation of (A)
- (D) (A) is false but (R) is true

63. નીચે બે વિધાનો આપવામાં આવેલાં છે. એક
ધારણા (A) અને બીજું તર્ક (R) છે.

ધારણા (A) : સામાજિક અસમાનતાના
ક્ષેત્રે લેન્ગીક (જેન્ડર) સ્ત્રી
અને પુરુષના ક્ષેત્રોમાં
રચાયેલું છે.

તર્ક (R) : તમામ મહિલાઓ તેમના
પરિવારો અને
સમુદાયોમાં સરખી રીતે
અસમાન નથી.

ચાવી :

- (A) (A) સાચું છે પરંતુ (R) ખોટું છે
- (B) (A) અને (R) બંને ખોટાં છે
- (C) (A) અને (R) બંને સાચા છે પરંતુ (R)
એ (A) નું સાચું સ્પષ્ટીકરણ નથી
- (D) (A) ખોટું છે અને (R) સાચું છે

64. Who is the author of the book 'Women in Modern India' ?

- (A) Neera Desai
- (B) Tulsi Patel
- (C) Vibhuti Patel
- (D) Tara Patel

65. A woman with high reproduction potential can produce as many as twenty children or more during her total fertility period. This represents her :

- (A) Fecundity
- (B) Fertility
- (C) Neither fecundity nor fertility
- (D) Both fecundity and fertility

66. According to whom 'role distance' deals with the degree to which individuals separate themselves from the role that they are in :

- (A) Erving Goffman
- (B) Thomas Luckmann
- (C) Alfred Schutz
- (D) Lawrence Rhoades

64. "વુમન ઈન મોડર્ન ઈન્ડિયા" પુસ્તકના લેખક કોણ છે?

- (A) નીરા દેસાઈ
- (B) તુલસી પટેલ
- (C) વિભૂતી પટેલ
- (D) તારા પટેલ

65. ઉચ્ચ પ્રજનન ક્ષમતા ધરાવતી મહિલા તેના પ્રજનનતાના સમગ્ર ગાળામાં ૨૦ કે તેથી વધુ બાળકોને જન્મ આપી શકે છે. આ ક્ષમતાને શું કહેવાય છે?

- (A) જનન ક્ષમતા
- (B) પ્રજનન
- (C) જનન ક્ષમતા પણ નથી અને પ્રજનન પણ નથી
- (D) જનન ક્ષમતા અને પ્રજનન બંને

66. કોના મત મુજબ 'ભૂમિકા-અંતરની નિસ્ખલ જે હદ સુધી લોકો પોતાને જે ભૂમિકાઓમાં નથી તેનાથી વેગળા રાખે છે :

- (A) ઈરવિંગ ગોફમેન
- (B) થોમસ લ્યુકમેન
- (C) અલ્ફ્રેડ શુલ્ઝ
- (D) લોરન્સ રહોડેસ

67. As per Census 2011, the all India sex ratio is :
- (A) 940
(B) 933
(C) 927
(D) 948
68. The Dowry Prohibition (Amendment) Act was passed in which year ?
- (A) 1963
(B) 1965
(C) 1984
(D) 1991
69. Lack of resources for a group to subsist is known as :
- (A) Absolute poverty
(B) Relative poverty
(C) Deprivation
(D) Discrimination
67. ભારતના ૨૦૧૧ ની વસ્તી ગણતરી મુજબ જાતિનું પ્રમાણ (સેક્સ રેશીયો) છે :
- (A) ૯૪૦
(B) ૯૩૩
(C) ૯૨૭
(D) ૯૪૮
68. કયા વર્ષમાં દહેજ પ્રતિબંધ (સુધારો) ધારો મંજૂર થયો હતો?
- (A) ૧૯૬૩
(B) ૧૯૬૫
(C) ૧૯૮૪
(D) ૧૯૯૧
69. એક જુથને જીવન ટકાની રાખવા માટે સાધનોના અભાવને કહેવાય છે :
- (A) સંપૂર્ણ ગરીબી
(B) સાપેક્ષ ગરીબી
(C) વંચિતતા
(D) ભેદભાવ

70. The theory put forward by Sutherland was :

- (A) Labelling theory
- (B) Power theory
- (C) Differential Association theory
- (D) Learning theory

71. It is a sociologically established fact that crime against life are found :

- (A) in all societies with difference in rate
- (B) in modern industrial societies only
- (C) in feudal and pre-industrial societies only
- (D) equally in all societies

72. Who said primitive societies are governed by repressive laws ?

- (A) Evans Pritchard
- (B) B. Malinowski
- (C) Radcliffe Brown
- (D) E. Durkheim

70. સદરલેન્ડ દ્વારા કયો સિદ્ધાંત અપાયો?

- (A) લેબલિન્ગ થિયરી
- (B) પાવર થિયરી
- (C) ડિફરેન્સિયલ એસોસિયેશન થિયરી
- (D) લર્નિંગ થિયરી

71. સમાજશાસ્ત્રીય રીતે એક સાબિત સત્ય છે કે જીવન સામેના ગુનાઓ :

- (A) જુદા જુદા દરથી દરેક સમાજમાં
- (B) ફક્ત આધુનિક ઔદ્યોગિક સમાજોમાં
- (C) સામંતવાદી અને પૂર્વ-ઔદ્યોગિક સમાજોમાં
- (D) તમામ સમાજોમાં સમાન દરે

72. કોણે જણાવ્યું કે આદિમ-સમાજમાં દમનકારી કાયદાઓનું શાસન હોય છે?

- (A) ઈવાન્સ પ્રિચર્ડ
- (B) બી. માલિનોસ્કી
- (C) રેડક્લિફ બ્રાઉન
- (D) ઈ. દુર્ખાઈમ

73. **Assertion (A)** : With the help of computer, the organization of work and the location of work are altered.

Reason (R) : The computer makes possible increased surveillance of workers and depersonalization

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not a correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

73. **ધારણા (A)** : કોમ્પ્યુટરની મદદથી કામદારોના કામની વ્યવસ્થા અને કામનું સ્થળ બદલાય છે.

કારણ (R) : કોમ્પ્યુટર કામદારોના કામની દેખરેખમાં વધારો કરે છે અને તેમને વ્યક્તિહીન બનાવી દે છે.

કોડ :

- (A) (A) અને (R) બન્ને સાચાં છે અને (R) એ (A) નો સાચો ખુલાસો નથી
- (B) (A) અને (R) બન્ને સાચાં છે પણ (R) એ (A) નો સાચો ખુલાસો નથી
- (C) (A) સાચું છે પણ (R) ખોટું છે
- (D) (A) ખોટું છે પણ (R) સાચું છે

74. Privatization of education is inevitable as it is included in the agreement under :

- (A) MAI — Multi-lateral Agreement on Investment
- (B) GATT — General Agreement on Tariff and Trade
- (C) GATS — General Agreement on Tariff and Services
- (D) WTO — World Trade Organization Agreements

75. The steps taken towards reducing the size of bureaucracy in India are taken under the :

- (A) economic crises
- (B) provisions of structural adjustment
- (C) ecological crises
- (D) pressure of development cost

74. શિક્ષણનું ખાનગીકરણ ટાળી ન શકાય કારણ કે તેનો સમાવેશ જે કરારમાં કરાયેલો છે તે છે :

- (A) એમ.એ.આઈ.— મલ્ટિલેટલ એગ્રીમેન્ટ ઓન ઇન્વેસ્ટમેન્ટ
- (B) જી.એ.ટી.ટી.— જનરલ એગ્રીમેન્ટ ઓન ટેરિફ એન્ડ ટ્રેડે
- (C) જી.એ.ટી.એસ.— જનરલ એગ્રીમેન્ટ ઓન ટેરિફ એન્ડ સર્વિસેઝ
- (D) ડબ્લ્યુ.ટી.ઓ.— વર્લ્ડ ટ્રેડે ઓર્ગેનાઈઝેશન એગ્રીમેન્ટ

75. ભારતમાં અમલદારશાહીનું કદ નાનું કરવા પાછળના પગલાનું સાચું કારણ છે :

- (A) આર્થિક કટોકટી
- (B) માળખાકિય-સાનુકૂળનના કરારોની શરતો
- (C) પરિસ્થિતિકિય કટોકટી
- (D) વિકાસની લાગતનો ભાર

ROUGH WORK

SEAL